

Praha 10. 3. 2020

Poskytnutí informace podle zákona o svobodném přístupu k informacím

Vážený pane,

Ministerstvu financí byla dne 26. února 2020 doručena Vaše žádost o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Žádáte o poskytnutí informací v tomto znění:

„Po internetu kolují informace o údajné výpůjčce premiéra Václava Klause z důchodového fondu ve výši 340 miliard korun v 90. letech? Můžete potvrdit pravdivost této informace, případně kdy byla do důchodového fondu částka vrácena? Podobná informace koluje o výpůjčce z příjmů z turistického ruchu v 90. letech? I zde bych uvítal Vaši odpověď.“

K tomu Vám Ministerstvo financí sděluje následující informace. Ve správním archivu ministerstva nebyly dohledány žádné dokumenty, které by odpovídaly Vámi formulovanému požadavku. Bylo provedeno nahlédací řízení v elektronickém systému spisové služby EPD a v archivních knihách správního archivu. Aby ministerstvo mohlo provést detailnější vyhledání požadovaných dokumentů, bylo by potřeba případné související dokumenty blíže identifikovat.

Nad rámec výše uvedeného Vám však ministerstvo sděluje, že až do roku 1993 nebyla žádná zvláštní částka určená na důchody (pojistné) vybírána. Z mezd a platů byla odváděna jedna daň, která se dále vnitřně nečlenila. Daň byla příjmem státu a stát určoval, na co prostředky použije. Žádný důchodový účet ani fond nebyl zřízen, důchody se rozpočtovaly a vyplácely průběžně jako jiné výdaje státu. Tzn., žádné prostředky z důchodového účtu se nemohly ztratit, protože žádný důchodový účet neexistoval a ani existovat nemohl.

Důchodový systém funguje v rámci státního rozpočtu na tzv. průběžném principu – pojistné se odvádí do státního rozpočtu a ze státního rozpočtu se hradí výdaje na důchody. Jde o mandatorní výdaj, tedy ten, na který je zákonný nárok a výplata všech důchodů musí být ze státního rozpočtu pokryta i v případě, že vybrané pojistné je nižší než objem prostředků potřebný na výplatu důchodů. Nejde tedy o fondový způsob hospodaření, kdy by příjmy plynuly na jeden účet, ze kterého by též byly hrazeny i výdaje.

Ministerstvo financí každoročně provádí bilanci příjmů z pojistného a výdajů na důchody. Přebytek je sledován na tzv. důchodovém účtu a lze ho podle právních předpisů použít pouze na výdaje na dávky důchodového pojištění, tedy například v době, kdy bilance bude opět záporná. Ministerstvo financí je oprávněno dočasně volné prostředky vedené na tomto účtu ukládat i do bank nebo investovat do státních dluhopisů a do dluhopisů České národní banky, a tak je dále zhodnocovat.